

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **D. J.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 12. 2019, č. j. 16 Az 9/2019 – 40,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6352 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) blanketní kasační stížností ze dne 13. 1. 2020, kterou doplnil na výzvu soudu dne 24. 2. 2020, napadl v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2019, č. j. OAM- 251/LE-LE05-LE05-2018. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, protože se jednalo o opakovanou žádost stěžovatele, kterou žalovaný posoudil jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Společně s kasační stížností podal stěžovatel podle § 38 odst. 1 ve spojení s § 120 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), návrh na předběžné opatření, jímž se domáhá toho, aby Nejvyšší správní soud uložil žalovanému, aby zajistil do doby pravomocného rozhodnutí o této kasační stížnosti „*zajistil strpění stěžovatelova pobytu na území České republiky*“.

[3] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti stěžovatele rozhodl po jejím doplnění a provedení nezbytných procesních úkonů bez zbytečného odkladu, nerozhodoval již samostatně o návrhu na předběžné opatření, neboť by to bylo zcela nadbytečné.

[4] Stěžovatel přicestoval na území České republiky se svou matkou již v roce 1989 na platný cestovní doklad a vízum na pozvání. Rozhodnutím ze dne 4. 11. 2013, č. j. KRPA-64073-74/ČJ- 2012-000022, mu bylo uloženo správní vyhoštění na dva roky, jež nabylo právní moci dne 21. 11. 2013. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které však bylo rozhodnutím ze dne 5. 12. 2013, č. j. CPR-15830/ČJ-2013-930310-V237, zamítnuto jako opožděné. Dne 25. 3. 2014 byl stěžovateli vydán výjezdní příkaz s platností do 23. 4. 2014; stěžovatel však nevycestoval z České republiky s odůvodněním, že by potřeboval na vycestování více času, a proto na území republiky od 24. 4. 2014 pobýval bez platného víza či povolení k pobytu; stěžovatel byl na území České republiky celkem sedmkrát pravomocně odsouzen pro spáchání trestných činů vydírání a krádeže.

[5] Stěžovatel podal dne 2. 5. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice; žádost podal z důvodu, že je židovského původu a v minulosti měl neshody s vrstevníky, není politicky angažován a žádné potíže v Gruzii neměl.; v ČR měl manželku, s tou se však rozešel, poté měl družku, se kterou má syna, avšak ani s ní už nemá žádný vztah. V minulosti byl několikrát trestaný. Uvedl, že do Gruzie se nechce vrátit, neboť nemá ve vlasti žádné vazby a nechce se též odloučit od matky, která je v invalidním důchodu. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2014, č. j. OAM-81/LE-BE03-ZA14-2014, žalovaný stěžovateli mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil; v rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání žádosti byl pouze dlouhodobý pobyt v ČR, přítomnost rodinných příslušníků v České republice a nepříjemnosti z dětství ohledně židovského původu. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatel podal žalobu, kterou městský soud rozhodnutím ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Az 23/2014-30, zamítl.

[6] Dne 20. 10. 2018 podal stěžovatel opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany; uvedl v ní, že je židovského původu a již jako dítě měl s tím negativní zkušenosti, dále uvedl, že má v České republice syna a družku a že by mu „*brozilo zešílení*“ kvůli odloučení od staré matky, o níž pečuje a která je na něm plně závislá; dále dodal, že zde prožil „*více než polovinu svého vědomého života*.“

[7] Žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel uvedl zcela totožné důvody jako v předchozí žádosti a stejné motivy neochoty vrátit se do Gruzie; nedošlo přitom k žádné změně situace v dané zemi, pro kterou by mohl mít důvodné obavy z pronásledování či vážné újmy. Žalovaný proto řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu pro nepřipustnost žádosti dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Uvedl, že žalobce v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl nové skutečnosti, které by mohly vést k udělení mezinárodní ochrany; uvedl naopak skutečnosti zcela totožné, konkrétně rodinné vazby v ČR (syn a na péči závislá matka), fakt, že v ČR dlouhodobě pobývá a v Gruzii má obavy z možných problémů v souvislosti se svým židovským původem. K novému tvrzení, že má v ČR družku, žalovaný uvedl, že tato nová skutečnost se naprosto nijak netýká změny situace v zemi původu, nelze se ani v žádném případě domnívat, že by mohla založit obavy z jeho pronásledování či vážné újmy. Žalovaný též konstatoval, že na základě zpráv o politické a společenské situaci v Gruzii v zemi původu nedošlo k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve

pokračování

smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Situaci v Gruzii žalovaný posuzoval na základě podkladů, jejichž výčet uvedl na straně 2 rozhodnutí.

[8] Městský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. K tvrzení, že má stěžovatel v České republice družku, soud konstatoval, že již v původní žádosti ohledně svých soukromých vazeb stěžovatel uvedl, že byl ženatý, avšak s manželkou se rozvedl, následně žil s družkou, se kterou má syna, se kterou však již také není. Z nově tvrzené skutečnosti není nadto dle soudu dostatečně zřejmé, zda má další partnerku, anebo zda uváděl družku zmíněnou již v první žádosti; v každém případě je však toto tvrzení zcela irelevantní, neboť ani v případě, že by se jednalo o novou družku, nelze tuto skutečnost považovat za novou skutečnost ve smyslu § 11a zákona o azylu, která by mohla být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Totéž platí i o ostatních uvedených skutečnostech, se kterými se žalovaný již vypořádal v rámci původní žádosti. Co se týká námitky, že se žalovaný nedostatečně zabýval zdravotním stavem matky, soud uvedl, že ani tato skutečnost není relevantní novou skutečností, neboť již v předchozí žádosti uváděl, že má v ČR invalidní matku, o kterou pečuje, přičemž tento důvod nebyl azylově relevantní shledán. Městský soud v této souvislosti rovněž poukázal na svůj rozsudek o zajištění stěžovatele č. j. 16 A 32/2019 – 49, v němž uvedl: *„Žalobce byl opakovaně ve výkonu trestu a v zařízení pro zajištění cizinců, s matkou společnou domácnost nevede, proto je oprávněný předpoklad žalovaného, že péče o matku není zajištěna výlučně žalobcem, proto zde musí být přítomny okolnosti, které péči o matku zajišťují jinak. Zejména však má soud za to, že bylo zcela na žalobci, aby za dobu více jak 5 let učinil opatření k vystěhování do země původu společně s matkou nebo zajistil péči o ní jiným způsobem. Žalobce po celou dobu od uložení správního vyhoštění akcentuje péči o matku, aniž by pro řešení této okolnosti cokoli učinil. Jeho jednání tak lze označit jako účelové, proto soud neshledává nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, neboť tento může s matkou realizovat i v zemi původu.“*

[9] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. V ní tvrdí, že přijatelnost kasační stížnosti je dána s ohledem na to, že v rozsudku městského soudu došlo k zásadnímu pochybení, jímž je nesprávné vyhodnocení relevance okolností týkajících se rodinného a soukromého života stěžovatele pro posouzení „novosti“ jeho tvrzení *týkajících se jeho potřeby péče o jeho matku*. Stěžovatel nesouhlasí s argumentací městského soudu, že tato námitka již byla vypořádána v předchozím řízení; a to již z toho důvodu, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu by zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele mohl představovat výjimečně důvod pro udělení doplňkové ochrany. Např. v usnesení ze dne 17. 6. 2015 č. j. 1 As 84/2015-24 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92).“* Okolnosti soukromého života stěžovatele, které se změnily od posledního řízení o udělení mezinárodní ochrany, tedy mohly být z hlediska azylové relevance vyhodnoceny pouze rozhodnutím zkoumajícím důvodnost stěžovatelovy žádosti, neboť se jedná o okolnosti, které nelze prima facie jako azylově zajímavé vyloučit. Povinností žalovaného tedy bylo tyto okolnosti vyhodnotit

alespoň z hlediska toho, zda se jedná o okolnosti nové a zda již byly posuzovány, což se v případě změny zdravotního stavu stěžovatelovy matky nestalo. Stěžovatel proto opakovaně zdůrazňuje, že jelikož je posouzení dopadu nutnosti vycestování do soukromého a rodinného života cizince pochopitelně naprosto individuální otázkou, je třeba rovněž individuálně posuzovat každý jednotlivý rodinný vztah (tedy např. sociální, finanční a zdravotní závislost matky na stěžovateli a další okolnosti, které by mohly být důvodem k výjimečnému udělení doplňkové ochrany). V případě, že pak dojde k nezpochybnitelným změnám v rodinné situaci žadatele o mezinárodní ochranu, je třeba tyto změny hodnotit právě v meritorním řízení. Přístup žalovaného, podle něhož takové posuzování potřebné není, je tedy zcela nesprávný, na čemž nemůže pochopitelně změnit nic ani to, že se s touto otázkou jistým způsobem zaobíral prvostupňový soud.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, napadený rozsudek městského soudu byl dle jeho přesvědčení vydán v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvedl, že při vydání správního rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem o azylu, když zjistil skutečný stav věci. Co se týká tvrzení, že jeho matka je na něm zcela závislá, správní orgán uvádí, že se dostatečně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se skutečností, že se stěžovatel stará o svoji matku, konkrétně na str. 3 napadeného rozhodnutí. K námitkám stěžovatele plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na celý obsah spisového materiálu, ze kterého při svém rozhodování vycházel. Nadále setrvává na svém závěru, že v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti relevantní pro opakované meritorní posouzení jeho v pořadí druhé žádosti. Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[11] Nejvyšší správní soud se po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[12] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně. Nebyl shledán ani důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Soud neshledal ani zásadní pochybení

pokračování

městského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost je pro výše uvedené podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[14] Žalovaný, potažmo městský soud se zabýval všemi stěžovatelem sdělenými důvody, které hodnotil z pohledu přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany; rozhodnutí žalovaného, potažmo městského soudu bylo vydáno bez jakéhokoliv projevu libovůle v rozhodování. K problematice opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu lze odkázat např., na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017-38, dle kterého odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat zdůvodněný závěr, že 1) cizinec v další opakované žádosti neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, 2) nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti; dále rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, v němž se konstatuje: „*Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.*“; dále rozsudek ze dne 20. 11. 2009, č. j. 1 Azs 104/2008-61, v němž se uvádí: „*V situaci, kdy cizinec podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl zčásti shodné skutečnosti jako ve své předchozí žádosti a zčásti skutečnosti nové, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení, postupoval správní orgán v souladu se zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, jestliže se žádostí zabýval pouze v rozsahu tvrzení, která lze považovat za přípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu.*“ Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 30. 6. 2009, č. j. 4 Azs 23/2009-64, v němž zdejší soud uvedl, že podává-li žadatel o mezinárodní ochranu opakovanou žádost, stanoví zákon o azylu pro věcné posouzení žádosti podmínku tvrzení nových skutečností či zjištění: „*Je tedy povinností žadatele, aby takovéto nové skutečnosti či zjištění správnímu orgánu v nové žádosti uvedl. V opačném případě je nucen správní orgán na základě § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, posoudit žádost jako nepřípustnou.*“ Nejvyšší správní soud nepominul ani rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009-66, v němž soud dospěl k závěru, výrazné zhoršení zdravotního stavu, byť související s nemocí již posouzenou v předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ve spojení s dalšími relevantními skutečnostmi a zjištěními, zejm. novými informacemi o zemi původu a neaplikovatelností závěrů učiněných v rozhodnutí o předchozí žádosti, představuje nové skutečnosti a zjištění ve smyslu § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V projednávané věci však takové skutečnosti nenastaly, resp. stěžovatel je ani před správním orgánem netvrdil. Jeho tvrzení o jeho potřebě péče o matku podal ve zcela obecné rovině, přičemž stěžovatel v nové žádosti neuvedl nic, co by naznačovalo zhoršení jejího stavu, resp. podstatnou změnu okolností

oproti předchozí žádosti, kterou by byl povinen žalovaný brát v potaz. Jak vyplývá z protokolu ze dne 25. 10. 2018, uvedl stěžovatel pouze: „*Maminka je stará ženská, která je na mojí péči závislá, plně se o ni starám, pomáhá mi družka.*“ Žádné doklady, z nichž by bylo lze usuzovat na potřebnost jeho péče o svoji matku nedoložil, resp. nejsou ve správním spise obsaženy. Rovněž v žalobě stěžovatel správnímu orgánu obecně vytýká, že nepřihlédl k věku matky ani k tomu, že již jen s ohledem na časový posun od podání první žádosti se měl zabývat možnými změnami, tedy i tím, že nyní jsou důvody jeho žádosti již kvalitativně jiné.

[15] Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Jak však vyplývá ze správního spisu, stěžovatel hodlal docílit podáním opakované žádosti toho, aby mohl pobývat se svými rodinnými příslušníky na území České republiky, neboť mu nesvědčil žádný jiný pobytový titul; tentýž motiv byl zjevný již z jeho první žádosti.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Městský soud při svém rozhodování nevybočil z této judikatury a nedopustil se ani žádného procesního pochybení. Netvrdil-li stěžovatel žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji usnesením odmítl.

[17] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla – li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Stěžovateli byl pro řízení před městským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů; dle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi odměnu a náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby [podání kasační stížnosti, vč. doplnění a návrhu na předběžné opatření; § 11 odst. 1 písm. d); § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu], a to 1 x 3100 Kč, 1 x 1550, 2 x 300 Kč; celkem 5250 Kč; advokát je plátcem DPH, odměna se proto zvyšuje o daň ve výši 1102 Kč; celkem se zástupci stěžovatele přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6352 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 8. dubna 2020

JUDr. Lenka Matyášová  
předsedkyně senátu